Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U102146

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Полозенцева Вікторія Олександрівна
2. Polozentseva Viktoriia O.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 21.06.01

Назва наукової спеціальності: Екологічна безпека

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 13-05-2021

Спеціальність за освітою: Екологія та охорона навколишнього середовища

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 64.812.01

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідна установа "Український науково-дослідний інститут екологічних проблем"

Код за ЄДРПОУ: 01018083

Місцезнаходження: вул. Бакуліна, буд. 6, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61166, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство екології та природних ресурсів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідна установа "Український науково-дослідний інститут екологічних проблем"

Код за ЄДРПОУ: 01018083

Місцезнаходження: вул. Бакуліна, буд. 6, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61166, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство екології та природних ресурсів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 70.25, 87.15.03, 87.33.35

Тема дисертації:

1. Комплексна оцінка впливу та підвищення екологічної безпеки скидання стічних вод із водойм-накопичувачів

2. The comprehensive assessment of the impact of wastewater storage and enhancement of ecological safety of dropping sewage waters from storage tanks

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 21.06.01 – екологічна безпека. – Науково-дослідна установа «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем». Харків, 2021.23 В дисертаційній роботі вирішене актуальне науково-практичне завдання підвищення екологічної безпеки регульованого скидання промислових стічних вод із водойм-накопичувачів шляхом визначення найбільш екологічно-безпечних короткострокових та довгострокових заходів поводження з шахтними водами, що ґрунтується на комплексній багатофакторній оцінці показників впливу та критеріях якості води. Теоретично-обґрунтовано системний підхід до підвищення екологічної безпеки регульованого скидання високомінералізованих шахтних вод із водойм-накопичувачів на основі розробленої процедури

комплексного багатофакторного оцінювання впливів на якість води поверхневих водних об'єктів. Запропонований науковий підхід дає можливість оцінити, чи є статистично значимими зміни якості води водного об'єкта під впливом скидання стічних вод на фоні їх природних коливань, та визначити часові та просторові параметри цього впливу. Зазначений підхід також дозволяє виявити пріоритетні показники якості води, за якими відбувається погіршення, та здійснити екологічно-обґрунтований вибір пріоритетних заходів для підвищення екологічної безпеки скидання промислових стічних вод. Дана процедура комплексної оцінки впливу накопичувачів на якість поверхневих водних об'єктів може бути використана розробниками ОВД при перегляді або оновленні умов провадження планованої діяльності з експлуатації та реконструкції накопичувачів та спеціалістами при проведенні екологічного аудиту. Методичні підходи, передбачені розробленою процедурою, можуть використовуватися фахівцями Державного агентства водних ресурсів України при проведенні державного моніторингу стану поверхневих вод. Проведено комплексну оцінку впливу скидання високомінералізованих шахтних вод із ставків-накопичувачів на якість води та водогосподарське використання на прикладі річок Інгулець та Самара із застосуванням розробленої комплексної процедури оцінювання, встановлено, що етапи процедури стикуються між собою та логічно зв'язані. За результатами вибору пріоритетного режиму регульованого скидання встановлено, що найбільший пріоритет має варіант режиму з подовженим осіннєзимовим періодом скидання високомінералізованих шахтних вод та оздоровчою промивкою в літній період, яким забезпечується як неперевищення фонової якості річкової води у період скидання на ділянці нижче місця скидання, так і задоволення вимог сільськогосподарського водокористування на нижчерозташованих ділянках у період зрошення. Запропонований підхід може бути використаний для різних водогосподарських систем. Ключові слова: високомінералізовані шахтні води, регульоване скидання, ставокнакопичувач, комплексна оцінка впливу, порівняння рядів гідрохімічних даних, якість води, водокористування, експертно-аналітична процедура, заходи підвищення екологічної безпеки.

2. The Thesis for the PhD degree (candidate of engineering sciences in the specialty of 21.06. 01 – Environmental Safety. – Scientific Research Institution «Ukrainian Scientific Research Institute of Ecological Problems». Kharkiv, 2021. The dissertation is devoted to solving the scientific and practical problem of improving environmental safety of regulated discharge of industrial wastewater from storage tanks by determining the most environmentally friendly measures for the treatment of mine water, based on a comprehensive multifactor assessment of impact indicators and water quality criteria. The system approach to increase of ecological safety of regulated discharge of highly mineralized mine waters from reservoirs on the basis of the developed procedure of complex multifactor assessment of influences on water quality of surface water objects is theoretically substantiated. The proposed scientific approach makes it possible to assess whether there are statistically significant changes in water quality of the water body under the influence of wastewater discharge against the background of their natural fluctuations, and to determine the temporal and spatial parameters of this impact. This approach also allows to identify priority indicators of water quality, which are deteriorating, and to make an environmentally sound choice of priority measures to improve the environmental safety of industrial wastewater discharge. This procedure for comprehensive assessment of the impact of reservoirs on the quality of surface water bodies can be used by ATS developers when reviewing or updating the conditions of planned activities for the operation and reconstruction of reservoirs and specialists in conducting environmental audits. The methodological approaches provided by the developed procedure can be used by the specialists of the State Water Agency during the state monitoring of the surface water surface. A comprehensive assessment of the impact of discharge of highly mineralized mine water from storage ponds on water quality and water management on the example of the rivers Ingulets and Samara using the developed comprehensive assessment procedure, found that the stages of the procedure are interconnected and logically related. According to the results of choosing the priority regime of regulated discharge, the highest priority is given to the variant of the regime with extended autumn-winter discharge period of highly mineralized mine waters and health flushing in summer, which is ensured and meeting the requirements of agricultural water use in the lower areas during irrigation. The proposed approach can be used for different water management systems. The proposed approach can be used for different water management systems.

Keywords: highly mineralized mine waters, regulated discharge, storage tanks, comprehensive impact assessment, comparison of hydrochemical data series, water quality, water use, expert-analytical procedure, measures to improve environmental safety.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Аніщенко Людмила Яківна
2. Anishchenko Liudmyla Ya.

Кваліфікація: д. т. н., 21.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яковлєв Євген Олександрович
2. Yakovliev Yevhen O.

Кваліфікація: д.т.н., 15.26.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бригада Олена Володимирівна
2. Brygada Olena V.

Кваліфікація: к. т. н., 05.23.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дмитрієва Олена Олексіївна
2. Dmytriieva Olena O.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жуковський Тимофій Федорович
2. Zhukovskyi Tymofii F.

Кваліфікація: к.т.н., 05.17.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Григорій Дмитрович
2. Kovalenko Hryhorii D.

Кваліфікація: д. ф.-м. н., 01.04.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Аніщенко Людмила Яківна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Гриценко Анатолій Володимирович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.